

Bilag 1: Indkøbs og udbudsstrategi med revideret formulering jf. ad. 2)

Indkøbs og udbudsstrategi for Ishøj kommune 2023-2026

Vedtaget på Byrådsmødet den 5. september 2023.

1. Indledning

Hver dag hjælper Ishøj Kommunes ca. 1900 ansatte borgerne med stort og små. Lige fra et aftensmåltid på et plejecenter til undervisning af en elev på en folkeskole.

Aktiviteterne forudsætter, at der dagligt handles varer og tjenesteydelser i Ishøj Kommune, der understøtter de kommunale aktiviteter. Årligt handler Ishøj Kommune varer og tjenesteydelser for 660 mio. kr. Bygge- og anlægsopgaver der reguleres i henhold til tilbudsloven indgår ikke i estimatet og er ikke omfattet af denne indkøbsstrategi.

Denne indkøbs- og udbudsstrategi erstatter Ishøjs udbudsstrategi, der senest blev opdateret i 2013.

Indkøbsfunktionen er pr. 1 marts 2023 blevet opnormeret med en ekstra stilling og består således af to ansatte. Opnormeringen har gjort det muligt at igangsætte arbejde med professionalisering af indkøbsarbejdet, herunder udvikle denne strategi, der skal være retningsgivende for det fremadrettede arbejde på indkøbsområdet.

Denne indkøbs- og udbudsstrategi har følgende indsatsområder:

- Miljømæssig bæredygtighed
- Social bæredygtighed
- Økonomisk bæredygtighed og gevinstrealisering, herunder
 - o Udbud af varer og tjenesteydelser
 - o Professionalisering af indkøbsarbejdet.
- Indkøb skal understøtte levering af kommunens kerneydelser.

Nuværende formulering:

2. Miljømæssig bæredygtighed

Alle indkøb sætter et miljø- og klimaaftryk. Indkøbspolitikken skal begrænse kommunens miljø- og klimabelastning og understøtte Ishøj Kommunes ambitiøse målsætninger på miljø- og klimaområdet, herunder målet om at være CO2 neutrale i 2050.

Som medlem af Partnerskab for grønne indkøb (POGI) har Ishøj Kommune forpligtiget sig til at stille ambitiøse krav til miljø- og klimabelastning, når Ishøj Kommune indgår indkøbsaftaler.

Indstillet ny formulering:

"2. Miljømæssig bæredygtighed

Alle indkøb sætter et klima- og miljøaftryk, herunder påvirker dyrevelfærd. Indkøbspolitikken skal begrænse kommunens belastninger på disse områder og understøtte Ishøj Kommunes ambitiøse målsætninger på miljø- og klimaområdet, herunder målet om at være CO2 neutrale i 2050. Med henblik på, at påvirke dyrevelfærden positivt, skal der tages særlige hensyn fx via valg af certificerede varer.

Dette sker bl.a. ved, at Ishøj Kommune, som medlem af medlem af Partnerskab for grønne indkøb (POGI) har forpligtiget sig til at stille ambitiøse krav til miljø- og klimabelastning, når Ishøj Kommune indgår indkøbsaftaler."

Derudover har Ishøj Kommune som deltager i DK2020 samarbejdet, udarbejdet "Klimaplan 2050" med mål om klimaneutralitet i 2050 samt en række delmål, der er relevante i forhold til indkøb

herunder, mobilitet, affaldsdeponi og landbrug.

I forhold til indkøb vurderes Ishøj Kommunes DK2020 målsætninger og POGI's målsætninger at være sammenfaldende. Som udgangspunkt for arbejdet med miljø og klima vil POGI krav, der er specificeret i forhold til forskellige typer af indkøb være styrende for, hvorledes klima- og miljøforhold indarbejdes i kontrakter.

Som en mindre kommune vil Ishøj kun i begrænset omfang have mulighed for selvstændigt at påvirke markedet i mere miljø- og klimavenlig retning, mens vi i fællesskab med andre kommuner i POGI-samarbejdet har bedre muligheder for at påvirke samfundsudviklingen.

Med udgangspunkt i POGI-krav til indkøbsaftaler vil Ishøj Kommune arbejde med et særligt fokus på:

- Klimabelastning ved transport. Private leverandører, der varetager større opgaver for Ishøj Kommune, skal som udgangspunkt tilbyde emissionsfri transport.

- Mængden af emballage skal reduceres, og den tilbageværende emballage skal bestå af miljøvenlige og/eller genanvendelige materialer.
- I forhold til fødevarer stilles en indkøbsaftale til rådighed, der gør det muligt for køkkener at tilberede klimavenlig og økologiske måltider. Der er mulighed for at købe et bredt sortiment inden for sæsonens, økologiske og lokalt producerede råvarer. Indkøbsafdelingen vil på et par udbud frem mod 2026 arbejde med Cirkulære økonomisk /Total Cost of ownership modeller.

3. Social bæredygtighed

I Ishøj Kommune vil vi handle ind med fokus på at fremme sociale ansvarlighed og tage et ansvar for produktion og lokalsamfund.

Leverandører og eventuelle underleverandører skal i deres produktion overholde grundlæggende menneskerettigheder, og der i produktionen ikke anvendes tvangs- eller børnearbejde eller diskrimineres på baggrund af køn, race, seksualitet eller handicap. Vi stiller i den forbindelse krav om overholdelse af FN's menneskerettighedskonvention og ILO-konventionerne, der omhandler ovenstående.

Vi vil arbejde mod social dumping og unfair konkurrence ved at indarbejde arbejdsklausuler i alle aftaler.

Vi vil i større aftaler arbejde for, at unge får bedre uddannelsesmuligheder ved at stille krav om uddannelses- og praktikpladser og i muligt omfang indarbejde uddannelsesklausuler i aftaler.

Vi vil arbejde for at integrere udsatte grupper i arbejdsmarkedet eksempelvis langtidsledige, flygtninge og personer med nedsat arbejdsevne. I forbindelse med større kontrakter Ishøj Kommune indgår særskilt med private leverandører, vil vi stille krav om, at leverandører skal indgå i dialog med Ishøj Jobcenter, så der kan skabes dialog med henblik på at hjælpe kommunens borgere i beskæftigelse.

Vi vil arbejde for at sikre sammenhængskraft lokalt. I forbindelse med tilbudsindhentninger og udbud, vil der være fokus på også at invitere lokale virksomheder til at byde på opgaver. Dette med

henblik på at skabe arbejdspladser og skatteindtægter i kommunen.

Vi vil arbejde for at sikre sammenhængskraft lokalt. Den årlige udbudsplan og aktuelle udbud vil blive annonceret på ishoj.dk, således at udbud synliggøres for lokale virksomheder. I forbindelse med tilbudsindhentninger og udbud, vil der endvidere være fokus på også at invitere lokale virksomheder til at byde på opgaver. Dette med henblik på at skabe arbejdspladser og skatteindtægter i kommunen.

Ishøj Kommune vil ikke indgå aftaler med virksomheder i skattely og vil udelukke virksomheder etableret i lande på EU's skattelyliste (EU-liste over ikke samarbejdsvillige jurisdiktioner) fra deltagelse i kommunens udbud.

4. Økonomisk bæredygtighed

Ishøj Kommune handler ind for at skabe økonomiske effekter og opnå mere velfærd for pengene. Indkøb har en målsætning om at skabe følgende effekter i perioden 2023-2026.

Tabel 1

År Effekt i mio. kr.

2023/2024* 1,7

2025 1,7

2026 2,4

Der er ikke opstillet et særskilt mål for 2023. Udbudsstrategi og samlet udbudsplan kan først ligge klar i andet halvår af 2023. Det følger heraf, at udbud i henhold til planen først kan igangsættes i andet halvår 2023 med effekt i 2024.

I forhold til arbejdet med professionalisering af indkøbsområdet vil nyt indkøbssystem først blive implementeret i andet halvår 2023. Det betyder, at gevinster ved mere effektive indkøb og øget compliance først i væsentlig grad vil manifestere sig i 2024.

De økonomiske målsætningerne vil blive realiseret på følgende vis:

- 1) Konkurrenceudsættelse af varer og tjenesteydelser
- 2) Professionalisering af indkøbsindsatsen.

Hvorledes målsætningerne vil blive realiseret er nærmere beskrevet i afsnit 4.1 og 4.2.

4.1 Konkurrenceudsættelse af vare og tjenesteydelser

Ishøj Kommune er lovgivningsmæssigt forpligtiget til at konkurrenceudsætte og i nogle tilfælde afholde udbud af større indkøb jf. Udbudsloven LBK Nr. 10 af 06/01/2023.

Ved at arbejde systematisk med konkurrenceudsættelse af vare og tjenesteydelser vil Ishøj kommune også sikre økonomiske effekter der kan gøre det muligt at sikre mere velfærd for pengene igangsætte nye initiativer.

Som en mindre kommune har Ishøj begrænset kapacitet til at afvikle tilbudsindhentninger og EUudbud.

Ishøj Kommune vil som udgangspunkt tilslutte sig aftaler i regi af Staten og Kommunernes indkøbsservice (SKI) og Vestegnens Indkøbsforum (VIF) ud fra et følg eller forklar princip. Erfaringsmæssigt er det ofte store fordele ved at handle ind sammen med andre kommuner med henblik på at opnå økonomiske og kvalitetsmæssige stordriftsfordele. Derudover begrænses omkostningerne til at gennemføre indkøbs- eller udbudsprocedure i kommunen.

Planlægning af udbud

Indkøbsafdelingen vil i samarbejde med de centre, der bruger de forskellige aftaler udarbejde en årlig udbudsplan, der godkendes af direktion forud for kalenderårets begyndelse. I Udbudsplanen vil

også fremgå et estimat over forventet effekt af hver enkel udbud, således at der skabes en sammenhæng mellem effektmål jf. tabel 1 og de udbud der politisk vedtages.

Indstiller forvaltningen at opgaver der aktuelt varetages af kommunens ansatte udliciteres, skal politisk godkendes og MED system inddrages i processen, inden opgaven bringes i udbud.

Ishøj Kommune har fokus på medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår i forbindelse med evt. virksomhedsoverdragelse og ønsker som udgangspunkt en bred anvendelse af virksomhedsoverdragelsesloven.

Tildelingskriterier

I forbindelse med konkurrenceudsættelse af opgaver anvender Ishøj Kommune som udgangspunkt tildelingskriteriet 50% pris og 50% kvalitet ud fra et følg eller forklar princip. Kriteriet er fastsat ud fra et ønske om at tydeliggøre at økonomiske effekter er væsentlige for Ishøj Kommune.

Undtagelser i forhold den af byrådet fastlagte vægtning skal godkendes af direktionen.

Effekt ved udbud

Efter hvert udbud foretages en effektberegning af den besparelse eller merudgift, udbuddet skaber, som godkendes af det eller de centre, der anvender aftalen samt indkøbsfunktionen.

Effekten fordeles mellem kommunekassen og de berørte centre, efter den af direktionen fastsatte fordelingsnøgle.

4.2 Professionelle indkøb

Ishøj Kommune arbejder målrettet på at skabe øget brug af kommunale indkøbsaftaler og optimere indkøbsprocedurer i kommunen.

Ved at benytte sig af kommunalt indgåede indkøbsaftale sikres det, at indkøbet lever op til de opstillede kvalitetskrav, sociale - og miljøklausuler, samt at der handles til den aftalte pris.

Derudover honoreres forpligtelsen i forhold til de leverandører Ishøj Kommune har indgået aftaler med.

Ved at benytte kommunale aftaler og handle online reduceres transaktionsomkostninger ved handler. I KL-notatet effektive indkøb gennem E-handel (2017) er omkostningerne til gennemførelse af fysiske indkøb beregnet til 330 kr. pr. indkøb, mens omkostningerne pr. indkøb ved e-handel er beregnet til 90. kr. Der er bl.a. den arbejdstid, der medgår til at gennemføre et fysisk indkøb og ekstra omkostninger til fakturahåndtering, der gør det dyrere at gennemføre fysiske indkøb.

Der vil frem mod 2026 blive arbejdet målrettet på, at E-handel bliver standarden for indkøb i Ishøj Kommune. Det vil bl.a. ske gennem implementering af nyt brugervenligt Indkøbssystem og ved at et bredt sortiment af varer stilles til rådighed for indkøberne.

Samarbejdet med centrene skal udvikles med undervisning i nyt e-handels- og kontraktstyringssystem samt årlige møder med centrene om compliancegrader og generel indkøbsadfærd.

Ishøj Kommune har opstillet følgende compliancemålsætning for aftalerne i det nye indkøbssystem.

Tabel 2

År Compliancemålsætning*

2023 70 %

2024 75 %

2025 80 %

2026 85 %

Effekt ved optimerede indkøbsprocesser og forbedret compliance

Direktionen vil på baggrund af indstilling fra Indkøbs- og udbudsfunktionen i efteråret 2023

fastsætte gevinstrealiseringsmål for indkøbsområdet. Ishøj Kommune vil i efteråret 2023

implementere ny indkøbssystem og ansætte analyse medarbejder og forventer i efteråret 2023 at

få overblik over baseline compliance og hvilke aftaler der vil være muligt for centrene at handle ind

på via indkøbssystemet. Gevinstrealiseringsmål og økonomiske krav til centrene der køber ind,

forventes at foreligge senest ved udgangen af 4. kvartal 2023.

5. Indkøb og indkøbsprocesser skal understøtte levering af kerneydelserne.

Køb af varer og tjenesteydelser er en forudsætning for, at Ishøj Kommune kan levere kerneydelser til borgere og erhvervsliv.

Optimerede indkøbsprocesser skal som beskrevet i afsnit 4 gøre det muligt at købe de varer og tjenesteydelser, der er nødvendige for levering af kerneydelser og frigøre tid hos medarbejdere i centrene tættere på borgerne.

En forudsætning for at de relevante produkter og tjenesteydelser er til stede på indkøbsaftaler er et konstruktivt samarbejde mellem indkøb og fagpersoner i centrene i forbindelse med indgåelse af nye aftaler.

I det omfang Ishøj Kommune indgår egne aftaler eller aftaler i regi af Vestegnens indkøbs Forum eller Statens- og Kommunernes Indkøbsservice vil inddragelse af fagpersoner i forhold til at definere faglige krav være en vigtig prioritet, således at varer og ydelser bedst muligt understøtter driften.

Der vil blive arbejdet systematisk med kategorianalyser med henblik på at sikre aftaledækning på alle områder, hvor Ishøj Kommune er forpligtiget hertil. Ved at sikre aftaledækning på alle større områder, forenkles indkøbsprocesserne og centrene arbejder med at sikre at indkøb sker i henhold

til gældende lovgivning og på markedsmæssige vilkår og der frigøres tid til levering af kerneydelser.